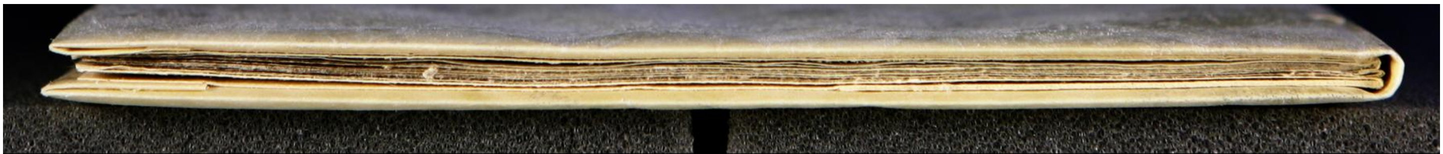
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

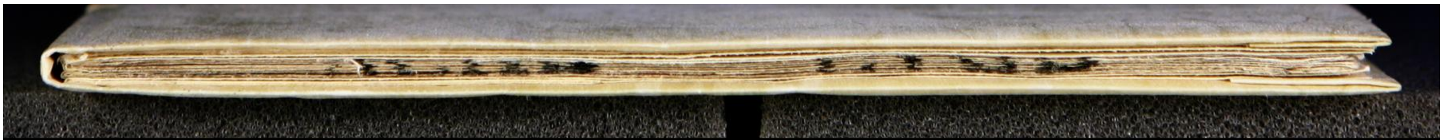

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

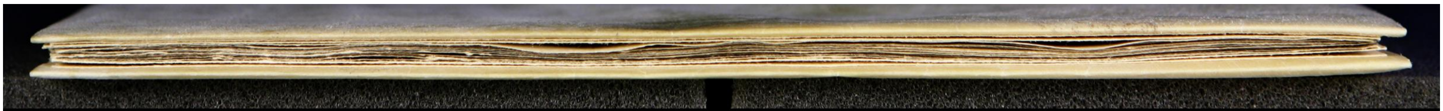
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

DA Box

LN 39

M

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Hunc libellum (foliorum XIV, quorum primum incipit: Incipit Gwilhelmus rhodiorū vice cancellarius de obsidione ⁊ bello rhodiano; postremum subscriptum habet: Finit descriptio obsidionis urbis rhodie. per venerabilem virū iohannē snel artis impressorie magistrum in ottonia impressa Sub anno dnī 1482.) Curatores academiae Lugduno-batavae bibliothecae regiae Hafniensi dono dederunt. Itaque ego amplissimorum virorum decreto expunxi in catalogo bibliothecae Lugduno-batavae.

W. G. Pluygers
Bibl. Lugd. bat. praefectus.

Lugd. bat. d. 20° m. Junij a. 1864.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Incipit Gwilhelmus rhodioꝝ̃ vice cancellarius de obſidione ⁊ bello rhodiano Sub ãno dñ̃ Milleſimoqua dringenteſimooctnageſimop̃mo. ꝑ quo Sixt⁹ papa quar tus fecit annũ iubileũ ꝑ vniuerſũ orbem Cap̃lm primũ

Hodie vrbis obſidionẽ deſcripturus: cauſas ĩ primis narrare inſtitui que tur corum tyrãnum mahumetũ potiſſime impulerunt. vt tanto conatu rhodios aggrederetur Licet em̃ cum turcis nõ parua diſſidia rhodij habuerint. tamẽ cũ eo qui nunc imperat poſt conſtanti nopolis expugnacionẽ grauia geſſere bella Inimicus qui dem vires indies augens inſolencior redditur Cunqꝫ qua tuor ⁊ viginti annoꝝ̃ curriculo cõplures ſibi vicinas dicio nes ſubegiſſet. animo inflatus egre admodum tulit rhodi am vrbem equitũqꝫ iheroſolimoꝝ̃ dicionẽ finitimã ci⁹ im perio liberã abſolutãqꝫ eſſe Maxime ꝙ diuerſo tempore quatuor claſſibus inſtructis caſtella ⁊ rhodioꝝ̃ agros in uaſerit. obſederit: oppugnauerit. ex quibus ignominiã diſ crimen ⁊ cladem reportauit Ex turcis namqꝫ multi truci dati. palo ſuffixi. furcis ſuſpenſi. ſagittis affecti. lapidib⁹ ce ſi. calamis preuſtis ſuffoſſi. gladijs obiecti: mẽbratim diſ cerpti perierunt. terra mariqꝫ hoſtes ſuccubuerunt.

Secundũ capitulũ

Onſpecta igitur rhodioꝝ militũ generoſitate. quod vi aſſequi non potuit. dolo verſuciaqꝫ temptare decreuit Sepius em̃ ſubmiſſis greculis q̊ ſibi parẽt: ſtuduit confede racionem cũ rhodijs inire equa condicione p̃miſſa. dũmo do quippiã tributi titulo cõcederetur Cũ vero reiectũ vecti gal ſepenumero videret. arte pacẽ tractat. eam ratam ha bet ſi tacita tributi condicione. orator iheroſolimorum cum

munuſculis tribunal ſuū adeat. Arbitratus quidē munera tributi titulo accepturū. que rhodioꝝ magiſtri munera vocitaret Fallitur quoqꝫ hoſtis hoc cōmento. Nec rhodij cōdicionē recipiunt: eiqꝫ cōiungi ꝯtempnūt: qui fidem xpi pſequitur: quā ex ꝓfeſſionis voto tutantur defendunt iuuant.

Tercium capl̄m

His de cauſis rabidus hoſtis odiū cōtra rhodios inexorabile cōcipit. menteqꝫ deſtinauit vrbem ſi poſſet perdere ꝛ rhodioꝝ nomen penitus delere Impulſus quoqꝫ ē quorundā pſuaſionibus qui ad turcos defecerant. abditaqꝫ vrbis cognorāt Inter quos primū locū obtinuit vir nepharius ꝛ pditi ingenij. antoniꝰ meligalo rhodiꝰ: non infimo loco natus. qui rem domeſticā iam pridē dilapidauerat. Is rei domeſtice penuria ductus diucius cogitans quo nā modo rhodijs infeſtus eſſet ꝛ patrie cladē afferret. vrbis ppugnacula turres menia abdita loca municōes diligēciꝰ ſpeculatus: ciuitatiſqꝫ ſitū edificia deſcribēs, ad turcū traiecit Cōſtātinopoli quoqꝫ degens vane pollicitacōis ſpe vrbis pociunde data: quendā baſſam greculū ex nobili paliologorū familia natū ad nephandū facinus allexit. Sequutus ē huius veſtigia euboycus quidā demetrius ſophiana. vir quidem ſupſticioſus ꝛ maleficus. qui poſt euboycā direpcōeꝫ ad turcum defecit. aliquādo quoqꝫ rhodi habitauit ꝛ poſtea nuncij noīe de pace tractauit Hic etiā ſuaſor obſidionis extitit

Quartum capl̄m

Factis itaqꝫ his in oriūdis ſuadendiſqꝫ annis tribꝰ. tandem res baſſe placuit Profuit ad id educendū apoſtatarum plurimoꝝ qui fidem abnegarūt iniquitas qui ꝑuerſorum ſuaſus ꝓbarunt Aſſerebat ꝓditor antonius vrbem nōnullis locis veteribꝰ muris vetuſtate collapſis facile inimico patere. ac paucos ciues defenſoreſqꝫ adeſſe. ꝛ plerūqꝫ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

cõmeatuũ triticiqꝫ penuria laborare: ſubſidia quoqꝫ a lon
ginquis regionib⁹ rhodios expectare: q̄ tempori adeſſe nõ
poterint Idem teſtatur demetrius: id quoqꝫ ſequaces aſti
pulātur His iactis fundamentis: ſuadebāt facinus aggre
di oportere   Quintũ capl'm.

um hec biſancij agitarentur. rhodiorꝫ clariſſimus prin
ceps ⁊ magiſter petrus daubuſſon: vir quidē magno
excellentiqꝫ ingenio ac prudencia illuſtri familia apud gal
liam celticā natus quē ea nõ latebant. diuino inſtinctu duc
tus vetuſtiora vrbis loca delapſa ⁊ minus munita toto tri
ennio magnifice erexit. muniuit āpliauit: excogitauitqꝫ fru
menti vim magnā ⁊ cõmeatuũ copiā cõparare Religioſoſ
qꝫ ac mercenarios milites accire quo vrbē tueretur: ꝓ qui
bus deuehendis ⁊ cõducēdis. epiſtolas mādatorias ad di
uerſas orbis prouīcias deſtinauit Ita nutu dei ⁊ magiſtri
opera ciuitas munitur. cõmeatus cõparantur. naues mili
tes ad tuicionē accedunt   Sextũ capl'm

roditor anthonius horꝫ inſcius. arbitratus omnia neg
ligencius apud rhodios preteriri: inſtigat baſſam vt ꝓ
perct. ⁊ rem memoratu dignā aggrediatur: idipſum ſuade
re conatur demetrius Quo effectũ eſt vt baſſa ad turcũ ea
ex ordine referret Sepius quoqꝫ inter turci ſatellites re agi
tata de rhodie vrbis expugnacõne conſultatur De qua va
ria oritur ſentencia. quibuſdā aſſerentib⁹ rem penitus ina
nem eſſe: nec id poſſe facile conſequi. ob vrbis magnificen.
ciam ⁊ militũ generoſitatē. qui aſiaticis pares cenſeri nõ de
bent. quibus mortem pocius appetere q̄ꝫ aliquid turpiter
imbecilleqꝫ agere animo eſt. alijs rem facilem cauſis aſſer
tis affirmātibus. nec tam paruo tempore quibuſuis magi
ſtrum prouidiſſe. Quare ſi cũ celeritate ⁊ diligēcia exercit⁹
maritimus atqꝫ terreſtris comparetur. vrbeꝫ haud dubio
expugnatum iri putant Accerſiuntur ad hanc conſultacõeꝫ

conſultacionē diffiniendā machinarū viri periti. inter quos numeratus eſt georgius vir vafro ſubtiliqꝫ ingenio qui ex chiis ad turcum dudum defecerat Conſtantinopoli quoqꝫ degens vxorem ꝛ liberos nutriebat. a turco dilectus ꝛ plurimis gracijs dotatus Is aliquādo rhodi fuerat. vrbē qꝫ tabula deſignauerat. ſed tunc nō tam minuta fuit. Preterierant namqꝫ anni viginti ab eo tempore quo eam viderat Deſcripſerūt ꝛ turci iuſſu plures egregij artifices rhodie vrbis ſitum. ſed georgius cūctos ſuperauit. Magnis itaqꝫ racōibus adductis. vicit tandem ſentencia. vt vrbis oppugnacio magna vi fieret. hoc fundamēto inherentes: nullos tam craſſos muros eſſe qui machinarū impetu demoliri nō queāt. magnāqꝫ turci eſſe potenciā. qui duo imperia. duodecim regna. tot ꝓuincias totqꝫ vrbes ſubegit:

Septimū capitulum

Hoſtem quoqꝫ nō parū mouit rhodie vrbis ſitus ad cōparādas claſſes aptiſſimus. inſuleqꝫ celebritas magnis laudibus ab antiquis ꝑdicata. quā ob loci magnificēciam aeris ſalubritatē. ꝛ ad orientis ꝓuincias ſubigēdas comoditatē. potētes quondā romani beniuolā ꝛ ſibi amicā reddidere Putatqꝫ ſi hac potitus fuerit. finitimis ſubactis dicionibus: fines ſuos peregeum iouiūqꝫ pelagus facile per laturū Reſiſtētibus itaqꝫ quibuſdā preclaris baſſis atqꝫ i ſiniſtrū preſagientib⁹. claſſis inſtauratur. exercituſqꝫ cōparatur Decretū eſt vt milites terreſtre iter faciant. traiecto qꝫ helleſponto ꝑ aſiam in lyciā que rhodiorū inſule adiacet pergāt: ꝛ ꝑ fretū liciū a phiſco antiqua continentis ciuitate duo de viginti milibus paſſuū diſtāte rhodum nauigēt. reliquos vero machinarū ꝛ belli ingeniorū apparatus cum parte copiarū claſſe deuehitur:

Octauū capl̄m

Mila paliologus expedicōis ꝑfectus claſſem cōſcendēs

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

antoniū ꝑquiri iubet quē paulo ante morte turpiter obiiſſe cōperit Accerſito igitur demetrio ſatellitē adhibet Tūc paſſim rumor exijt claſſem ⁊ copioſū exercitū in rhodios parari Turcus vt hec res nos lateret. aditus portus paſſus cuſtodit. prohibetqꝫ ne quis nunciū deferat. Sed non valuit eius aſtucia magiſtri ſoleciā ꝓhibere. qui aſſidue litteris ⁊ nūcijs ex turchia apparatū intelligit Nōnulli quoqꝫ ex nūcijs in dolo verſati ſunt Nā cum exercitus in licia degeret. claſſem operiētes affirmarūt vita exceſſiſſe ⁊ alijs ex cauſis exercitum illic adeſſe Dum hic rerū ſtatus eſſet. ſūma cura princeps noſter: hoſtiū dolos acute ꝑſpiciēs cuncta diſponit. ⁊ de preſidijs langonis caſtelli ſancti petri. feracli lindi moneleti ordinat Que loca defenſorib⁹ cōmeatibus machinis ⁊ ceteris bello aptis muniūtur Omnis plebs cū ſuppellectili rhodū ⁊ oppida intrat Ordei quod maturū fuit colligitur quātocius. Frumentū crudū. nondū eñ meſſis tēp⁹ aderat. quod vrbem circūdabat prout cuiqꝫ facultas fuit. populus eradicat. colligit ⁊ in domos portat.

Nonum capitulū

um hec magno cū tumultu agerētur: vigil q̀ui in ſpecula montis qui ad occidentē vergit: ſacello ſancti ſtephani ſacri nūciat claſſem apparere: extenſiſqꝫ velis nauigare: Magna quippe populi frequēcia ad hoc ſpectandū ꝯcurrit: tota ciuitate trepidatur. populiqꝫ clamore cuncta reſonāt. claſſis phiſcū nauigare ꝓperat: vt milites qui terreſtre iter fecerāt cōſcendāt. ⁊ rhodiorū freto trāſito: repente velis cōuerſis ad noſtra declinat littora Appulit itaqꝫ ea claſſis velorū centū decimo kal̄ iunij: anno incarnacōnis verbi diuini j480: militeqꝫ i terrā expoſito primū in vertice montis ſācti ſtephani ⁊ circa eius mōtis colles caſtrametati ſūt machinas quoqꝫ ⁊ bellica ingenia in littus exonerāt: eo in

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

loco quē ab ipſo monte defluens fons abluit: qui a rhodijs obice collis ſpectari nō poteſt His peractis pars claſſis ad deuehendum terreſtrem exercitum phiſcum nauigat.

Decimum capl'm

In claſſis aduentu quidam turci equeſtres pedeſtreſqʒ verſus vrbis menia audacia quadā freti irruūt. Erupcione aūt a noſtris facta hoſtes fugantur. funduntur. quidam quoqʒ ex eis trucidātur Poſtea dum noſtri comeſſarentur: altera erupcione facta turci ꝓpellūtur. cadūtqʒ nō nulli. ex noſtris vero miles vnus perijt qui incaucius manum cōſerebat. cuius ſpolia ⁊ cadauer noſtri ſibi vendicāt turci capite abſciſo illud lancee ſuffigunt: ad ſuos quoqʒ cū plauſu reuertunt

Undecimum capl'm.

ostridie eius diei qua claſſis appulit: hoſtis tres ingentes machinas in ortis eccleſie ſancti anthonij vicinis arboribus omnium generis fructuū conſitis collocat. turrim quoqʒ ſancto nicolao dicatam in vertice molis ſitam oppugnare conatur. eaſqʒ machinas lignearum municionū propugnaculis operiunt defendūntqʒ. Noſtri vero munimentis que repara vocāt cōſpectis. tria tormenta que bombarde vocātur. ab hoſtium dextera ī ortulo palacij militū auernioꝝ ſtatuūt einſqʒ diei diluculo

Duodecimū capl'm

eorgius machinarum egregius artifex de quo habitus eſt ſermo: repente ad foſſe ripam que magiſtri palaciū munit viſus eſt. amice omnes ſalutās clamitanſqʒ vt intro ducatur ab rerum ignaris vix cōſoditur. defendit ab alijs extemploqʒ ad magiſtrū pducitur Uir em̄ erat corpore procero: forma elegāti: ſatis eloquēcie: magna aſtucia: cui germania patria eſt Rogatus de cauſa aduentus reſpondit zelo fidei compulſus ⁊ publico chriſtiane religionis comodo ſuaſus. ad noſtros defeciſſe Placide excipitur: laudaturqʒ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

pꝛopoſitū ſi in eo perſiſtat De hoſtis exercituſqȝ habitu diſ
poſicione qualitate conſultus. conſtanter pꝛudenter intrepi
deqȝ reſpondit. Inter cetera edocet numerū militū omnis
generis centū milia vel circiter adeſſe: claſſem eam quā dixi
mus machinas ſexdecim ingentes deuexiſſe: quarū longitu
dinis dimenſio palmoꝝ duoꝛum ꝛ viginti fertur que vehe
mentiſſimo velociſſimoqȝ iactu globos ſaxeos rotūditatis
palmoꝛū nouem pleroſqȝ vndecim toꝛquent De huius viri
defectione varie quidē ſentencie ſuboꝛiuntur Quidā explo
ratoꝛem affirmāt: ꝛ fugam cōmento aſſeruiſſe vt rhodios
fallat Nōnulloꝛū aſſercio fuit eū callidū ꝛ maleficum viruȝ
eſſe: multaqȝ olim effinxiſſe. Quibuſdam alijs ſentientibus
ꝛ in bonam partem defectionē interpꝛetātibus. ꝙ pꝛudens
eſſet ꝛ penitēs errati id fecerit. ſapideqȝ itelligeret hec rho
dijs machinari non poſſe: vbi tam pꝛudenteȝ principem ꝛ
expertiſſimos milites intelligit degere. Augent ſuſpiciones
epiſtole ex caſtris turcoꝝ in ciuitatem ſagittis miſſe: que ge
oꝛdium inſimulant: ꝛ ab eo cauendum eſſe dictitant Ma
giſter ingenio ſolers ꝛ perſpicax Geoꝛgiuȝ arcta cuſtodia
ſeruari iubet. ſex robuſtiſſimis comitibus adhibitis. in his
que machinatum iactum ꝛ belli ingenia ſpectat. ipſius ar
te caute vtitur

Decimūterciū capꝉm.

mni igitur conatu turci ad expugnacionē turris ꝛ mo-
lis ſancti nicolai incūbunt: ſi huius potiantur ꝓutāt vr
bem in ſuā poteſtatē facile venturā Eſt em̄ molis ipſa trecē
toꝛū circiter paſſuū in mare pꝛotenſa: miro artificio ab an-
tiquis manufacta que ſuo ꝓgreſſu poꝛtum triremibꝰ aptuȝ
a parte occidentis efficit Cuius introitus cautibꝰ cōcluditur
vt triremis introire uix poſſit In molis quidem vertice ſep
tentrionem ſpectante arx de qua ſermo eſt magnifice noſtra
etate erecta eſt: vbi pꝛiſtis tempoꝛibus coloſſus ille ingens

rhodius vnū ex ſeptē mirabilibus mundi poſitus erat Qui poſt tres ꝛ quinquaginta annos quo fuſus eſt. terremotu corruit: oſqȝ portus rhodiȷ ſpectat A machinis quoqȝ illic collocatis ſublimes quidē turres que portū claudunt: vali de oppugnari ac dirui: naues quoqȝ ne portum ſubeāt ꝓhiberi haud difficile poſſunt Loci igitur ꝛ turris opportunitate hoſtis allectus. omni conatu arcē aggreditur. quatit. oppugnat. iactuqȝ trecentoꝝ lapidum ſpericoꝝ diruit eam preſertim partē que occidentē ſpectat Ruina quidem turrim munit. Licet em̄ ſuo pondere ictuumqȝ vehemēcia ſaxa ingencia ex quibus edificata erat laberētur. tamē materia calce harena ꝛ lapillis immixtis confecta adeo demoliri nō potuit. quin turris pocior pars ſtaret. ex quo facilis aſcēſus hoſti negaꝰ Terrori fuit tanti edificiȷ lapſus Multorum em̄ annoꝝ opus illuſtre. temporis momēti ruit: preter quoqȝ plurimoꝝ opinionē ingētes ꝛ impetuoſe machine illam arcem lacerant. deturpant: deuaſtant

Decimūquartum capitulū

Cum autem turris labefacta vix tutabilis videretur: ſtatuit magiſter. induſtria. ingenio: vigilancia. roboreqȝ militum eam arcē tutari: que muroꝝ craſſitudine defendi nō potuit Adhibitis viribus ſūma cura parātur que turri ꝛ moli preſidio ſunt Milites igitur in primis ſtrennuiſſimi deligūtur qui locum defendant: vallumqȝ ex lignis efficitur: quod turrim claudat: foſſamqȝ cautibꝰ exciſſis circūducunt Collocatur in turri preſidiū validum ꝓ loci capacitate Turris nāqȝ iuſſu magiſtri. qui aſſiduo cogitatu tuicioni loci inuigilans nō formidat cimba vectus diruptā arcē viſere: dum machine lapides torquerēt: calce ꝛ lapide oppletur. vt locus vix cōmilitonū capax reddatur Cōſtituiꝰ ꝛ aliud preſidiū equeſtriū ꝛ pedeſtriū in antemurali. quod a

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

turri ſancti petri ad inferiorē mandrachij partē ꝓtenditur qui trāſitum turcis ꝓhibeant. Humile nāqȝ mare ⁊ vadoſum illic trāſiri poteſt: vbi ⁊ vegetum municiōes parate: ⁊ tabule clauorū infixiōne infeſte in ꝓfundo fixe ſunt. que impedimento hoſti vadenti In vallo antē radicis molis milites electiſſimi locati ſunt qui pugnantibus noſtris preſidio ſint Ubi magiſter inſignis armis auroqȝ fulgens: facinori clariſſimo intēdebat: Diſponūtur ea parte murorum vrbis bombarde ⁊ tormenta que triremes ⁊ turcoruȝ nauigia expugnent: perfringantqȝ. Prope quoqȝ cautes eius arcis cimbe combuſtibilibus opplete ſtacionē habent: que in oppugnacōe incendantur. ⁊ hoſtium claſſi incendiū afferāt.

Decimūquintum capłm:

His rebus magno ſubtiliqȝ ingenio diſpoſitis fiunt vigilie. preſtolatur hoſtium inuaſio. Demū exorto lucifero: dum cephiri placide flarent. turcorum triremes a littore caucuū montis ſancti ſtephani ſoluunt. ſuperatoqȝ ſabure promontorio nauigant. eamqȝ turrim ꝓpugnant. Primo congreſſu anteq̄ in terram deſcendāt ingenti clamore ⁊ tympanorum ſono voces edunt. vt terrori multitudo ſit Noſtri antē in armis diſpoſiti preſto adſunt Cum eñ triremes turrim propugnāt machine ſaxa iaciunt. Preſidiū qđ in turri locatum erat armorum vi baliſtis iactuqȝ lapidum hoſtem ꝓpulſat Pelluntur turci fugātur trucidantur Ea ī pugna queadmodum poſtea a ꝓfugis relatum eſt ſeptingēti turci interiere multi vulnerati quidā deſiderati. Uictoria potitus princeps inſigni equo vectus illuſtri comitatꝰ phalange vrbem more triumphantis intrat ſacellūqȝ quo imago ſacratiſſime virginis phileremi montis miraculis percelebris poſita erat viſitans gracias agit: ⁊ demū ad reficiendos animos militum domum reuertitur Perdita tunc ſpe

arcis moliſqꝫ pociunde: viſoqꝫ valido preſidio turci grādi
oribus viribus arcem aggredi. aliaqꝫ loca oppugnare me
nia diruere ſtudent. vt defenſoribus diſtractis vno mo-
mento molem ⁊ loca dirupta inuadant: ne vires noſtrorū
vnite eſſent. ⁊ dum diuerſas partes tutari cogitaremus:
negligenciꝰ in mole res ageret Decimūſextū cap̄
equenti igitur nocte magno clamore virorū onera ſub
euncium cuncta reſonant: machinas ad menia hebreo
rum vehunt Ante hos muros octo ingentes machinas col
locant: que municionibꝰ defenſe in menia ſaxa grandia ia-
ciunt. Aliam machinā prope radicem molis que ad ſepten
trionem vergit i cuius vertice qui dampnati ſūt extremo af
ficiuntur ſupplicio: ponuntqꝫ in turrim verticis molis mo-
lendinorum ⁊ molendina ſupra mole edificata globos ſax
eos torqueat Hoſtium ꝓpoſito agnito magiſter ſolita pru
dencia cuncta dirigens diuinis ſupplicacōibus cum populo
⁊ cōmilitonibus innitens municōnes ad interiora vrbis pa
rat Judeorum edes que in pomerio erecte erant diruūtur
vallum paratur. foſſa cauatur. ⁊ murus foſſe ſumma arte
⁊ diligencia obijcitur Interdiu noctuqꝫ operi intenditur.
Non magiſter. non baiuliui nō priores non milites non ci
ues non negociatores non matrone nō nupte non virgines
opere vacant. Lapides terrā calcem humeris portant Au
ro argento ſupellectili nō parcitur: vt publice ſaluti cōſulat
Machine hoſtiū vehementiſſimo impetu menia quaciunt
⁊ faciem egregiorꝫ lapidūꝫ diruunt Tanta em̄ erat iactus
violencia tormentorꝫ. vt omnibus admiracioni fuerit Nul
lus quoqꝫ rhodi degens. vbi ex omni nacione latini nomi
nis nōnulli verſabantur comptus eſt. qui nō affirmaret vl
lo vnq̄ tempore tales machinas vidiſſe aut audiuiſſe. Id
quoqꝫ georgius perfuga affirmauit. ⁊ nuſq̄ terrarum tā

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

grandes inueniri aſſerit Dum enim ſaxa ſperica iaciunt in
lapidis exitu ſonus ingens editur: qui tonitrui inſtar reſo-
nat: fumuſqꝫ tanq̄ nubes craſſa diuturno tempore in aere
vento fertur: quorum ſonus plerumqꝫ ab oppidanis caſtel
li rubei auditus eſt: quod a rhodo centum milibus paſſuū
orientē verſus diſtat Ipſe quoqꝫ machine mirabili⁹ quod
dam efficiebant Machinarum poſteriora in municionem
que palis terre affixis fabricatur. tam grandem impetū red
debant: vt inſtar motus terre edificia vrbis paululum hoc
pulſu mouerentur Decimūſeptimū capl'm

pe igitur in menium tuicione perdita. totis viribus val
lo foſſa ⁊ municionibus interioribus tutamen conſtitu
imus: nec ea hoſti ſufficiunt. aggreditur quippe alio terro-
re vexare. collocat em̄ omni ex parte tormenta ⁊ mortaria
que ex tranſuerſo edificia vrbis verberant diruant. morta-
leſqꝫ conterant Hec tormenta mortaria dicta interdiu noc
tuqꝫ ſaxa in aera ſublime iaciunt Erat quidem populo in
genti terrori. qui in aere tam grandes globos ſaxeos cōſpi
ciebat Nō enim paruam anxietatē id noſtris incuſſit: plus
tamen noctu q̄ interdiu terroris attulit Nullus in priuatis
domib⁹ tutus videbatur Quilibet latebras queritabat. ve
rum ei vulneri mens humana medetur Juſſu magiſtri mu
lieres infantes ⁊ omnis imbecillis etas in pomerio colloca
tur. ⁊ craſſa trabe protegitur Ea namqꝫ ingenia raro illic
decidunt Ad vrbis quippe frequenciora loca diriguntur vt
mortales conterant. domoſqꝫ quaciant Juuenes vero ⁊ ro
buſti qui interdiu ſaxa ſuſpiciebāt tormenta facile vitebant
Noctu autem quidam caueas ſubterraneas. quidam val
uas craſſiſſimas. quidam fornices ⁊ ſacras edes querētes
ſub eis trepidū ſompnū carpebāt Hoc quoqꝫ miracl'o fuit

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

nutuqꝫ dei factum eſſe haud aliter creditur. q̄ publicis ſup
plicacionibus aſſidue eccleſiis ⁊ altaribꝰ exorabatur. vt cū
plura ſaxa machine torquerēt. pauci tamē mortales ⁊ quē
dam bruta eoꝝ iactu interierunt que pocius domoꝝ ruina
iactu lapidis collapſaꝝ q̄ꝑ ſaxei globi pōdere attrita ſūt Ho
ſtes quoqꝫ id paruꝫ arbitrati. duas machinas ex grādiori
bus in eminenciori loco qui ad heſpeꝝ vergit: ex quo vrbs
ꝓſpicitur collocant. que aſſidue in vrbē ⁊ loca edificiis fre
quenciora ſaxa torquēt Nec ipſe machine licet terrori eſſent
dampnū inſigne ediderūt. nec mortales occiderūt. p̄pedite
nō ambigo oracōibus que deo eius genitrici intemerate ⁊
beato iohanni baptiſte fiebant Decimūoctauū capl̄m

Aſſa vero principis noſtri vigilanciā ⁊ ingenium cona
tibus ſuis inficere cōiectans magiſtrum dolo interficere ag
greſſus eſt: ſubmiſſis quibuſdā qui defectionis p̄textu eum
adorirētur Quo euecto arbitratur rerum facile potiturum
Hoc quidem nephandū facinus ꝑfuga quidā veneno ꝑfi-
cere ſtatuit: comite accito qui poſtridie cū toxico vrbē intra
ret His perfugis baſſa grādia pollicetur: facinus ꝑficiant
Qui prior ingreſſus eſt. examini prudentū vt ceteri ſubiici
tur. contrariis ſermonibꝰ deprehēditur. crimenqꝫ vltro pā
dit. Monetqꝫ vt caueat princeps: qꝛ plurime in eum ſunt
parate inſidie. Dampnatus ꝑfuga: ſecuriqꝫ percuſſus inte
riit. Cū vero ſceleris comes venenū geſtans ad nos tranſi
ret: a quibuſdā vir cōfoditur Unde perterritus ad turcos
reuertit᷑ Dum hoſtis italie ſtacionis menia oppugnat: noc
te ad ripam foſſe municionē ac repara diligēcius erigit ho
ſtilibus munimentis foſſe adhibitis conſpectis. de his diri-
mendis cōſilium agitur Deligūtur fortiſſimi iuuenes quin
quaginta: quibꝰ miles ordinis ꝑficit᷑ egregiꝰ Erupcione ita
qꝫ facta: per foſſas occulto noſtri vadunt. Ubi ad partem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

munícioní obiectã ventũ eſt: ſcalis erectis ripã foſſe extem
plo cõſcendũt. ſagittis. gladijs ⁊ ſaxis hoſtes pſequũtur.
fugãt. trucidant. Ea in pugna turci decem gladio ceſi ſunt
municio fracta Egregij iuuenes victoria potiti. quatuor ca
pitibus haſtis affixis vrbẽ ouãtes intrãt. oppidanorum in
genti plauſu excipiũtur Magiſter victores munerib⁹ do-
nat. ad incitandũ iuuenũ animos ⁊ alio ad queqꝫ egregie
obeunda alliciendos Decimũnonũ capl̃m.

Paucis diebus interiectis. turci turris pociũde deſiderio
cõpulſi: ſuperioriqꝫ repulſa accenſi: arcem ſãcti nicolai
grandiori conatu arte ⁊ ingenio aggrediũtur. munimẽta
quoqꝫ ⁊ ꝓpugnacula iactu machinarũ demoliũtur Quod
proteritur. ſũma diligẽcia reſtituitur Parant ad cõflictum
ligneũ pontẽ qui ex ſaccello ſancti anthonij turcis ĩ molem
tranſitũ prebeat Pons aũt ex lignis varijs vegetibus con
nexis. quib⁹ aſſeres clauis cõfixe erãt cõſtruitũr Latitudo
ſex militũ equo gradu fonteqꝫ dimicantiũ capax fuit Lõgi
tudo vero tanta erat que littus vtrũqꝫ cõtingeret. Pontẽ
in marẽ turci ad ripã molis traducere ingenio ꝓponũt An
chorã enĩ rudenti alligatam quo fune pons religatus erat
circa molem hoſtes ĩ mare deuehũt. vt tracto fune ancho-
raqꝫ mordaci dente renitente pons ĩ vlteriorẽ moris ripã
natare cõpellatur. A noſtris arte cognita: nauta quidã re
rum maritimarum nõ ignarus: noctu vndis ſe obruit. an
chorã ſoluit fune cautib⁹ remiſſius alligato qui parua vi diſ
ſoluatur. Egregiũ facinus ad magiſtrũ detulit. qui aureo
munere donatus: gaudẽs comitũ plauſu ad ſtacionem mo
lis reuertitur: Turci cõperto dolo cũ primũ põtis deuectio
nem experiũtur: decepti ſtatuũt ſcaffarũ remigio pontẽ ad
ripam trãſuehere. Hoſtis quoqꝫ tante rei intẽtus: ad op-
pugnacionẽ triremes triginta parat. bene quidẽ munitas

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

⁊ ad ꝯflictum ornatas Preter has quoqȝ adijciunt nōnul
la oneraria nauigia. parandarias vulgo dictas: ex quibus
quedā machinis ⁊ ſaxeis globis tormētis adaptatis onuſte
fuere: vt ſi turris victoria potirētur repente ex eo loco por-
tum turres meniaqȝ diruerent. proſternerent demolirētur
Nec pretermittunt celeriores cimbas diſponere. que turco
rum ſtrennuiſſimos quoſqȝ ad molem deuehāt: qui primi
noſtros aggrediātur. ⁊ cum eis manus cōſerāt. quibus ꝓ
liantibus ceteri ex ponte ⁊ triremibus in molem deſcendāt
Imponuntqȝ triremibꝰ ⁊ parandarijs nō paruas machi-
nas quibus noſtros proſternere poſſint. Grandes quoqȝ
machine que turrim diruant ad tempus ineundi cōflictus
officio fungātur Princeps vero noſter rerum ſumme inui-
gilans ſubtiliqȝ ingenio ⁊ ſolerti mente cuncta diiudicans
fretus ſtrennuiſſimi cuiuſqȝ cōmilitonis ſentencia qui ex oc
cidentali nacione aderat Nec defuerunt pleriqȝ indigene.
greciqȝ ingenio manuqȝ prompti. ſumma cura arcis defē
ſioni conſulit. Suſpicati eñ poſt primā pugnam quod cōti
git. turris ⁊ moles ꝓpugnaculis foſſa valloqȝ abundācius
munitur. accerſitis operarijs fere mille. qui interdiu noctu
qȝ cautibus exciſſis rupibuſqȝ demolitis quod expetitur cō
ficiunt. nec impenſarū ſarcinis parcitur Preſidia quoqȝ in
turris ruina collocantur Pariter alia preſidia in radice mo
lis diſponūtur: que noſtris caſu vrgente opitulētur Rebus
ſic ad pugnaȝ paratis ſubditauere noſtri. ne turci duobꝰ lo
cis vrbem eodem momento aggrederentur. vt vires par-
tirentur ⁊ quod cupiunt facilius cōficiāt Cui incomoditati
⁊ periculo magiſtri prouidencia prouidet Preſidia quip-
pe robuſtiſſimorum menibus iudeorum. ac italie ſtacionis
que iam iactu machinarum partim demolita erant ſtatuit
qui tuicioni intendant. nec ſuo iniuſſu diſcedāt Non eſt qui

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

non ſane diiudicaret ac ſeutiret noſtram ſalutem in turris
tuicione collocatam eſſe Quo fit vt vno ore omnes tamq̃
fidei veri athlete eius tuicioni conſulerent. ⁊ vt commune
chriſtianorum domicilium ſeruarent In quo plurimorum
equitum iheroſolimorum ac nobilium infimorumqꝫ. lati-
norum pariter grecorum rhodiorumqꝫ virtus ⁊ animoſi-
tas emicuit. qui concordi audacia ⁊ animoſitate aſylum ⁊
tutiſſimum chriſtianorum refugium rhodiam vrbem tutan-
tur

Vicesimum caꝑm

Vo mercenarij iuuenes qui turris preſidio aſcripti ſūt
comprehenduntur arma in pelagus deiecisse. qui faci-
nore perpetrato ad turcum deficere proponunt. Crimine
dampnati. capitis ſupplicio afficiuntur Ad turris demum
oppugnacionem turci terciodecimo kalendas iulij intem-
peſta nocte terra mariqꝫ ſummo ſilencio accedunt Vbi ve
ro pugnam inire conantur. grandi cum clamore ⁊ tympa
norum ſono inuadunt Noſtri quidem arrectis auribus ho
ſtium impetum comperientes. vbi eos adeſſe comperiunt
gladios ſtringunt. baliſtis ⁊ tormentorum iactu hoſtes la
ceſſunt deturbantqꝫ Hoſtium triremes ac cimbe littoribꝰ
adherent. Pons quoqꝫ traducitur: quo conſcenſo hoſtes
tranſeunt Noſtre quidem machine in muris collocate glo
boſ ſaxeos torquent. Pons natans frangitur. turci mer-
guntur. quatuor quoqꝫ triremes ⁊ nauigia tormentis onu
ſta iactu machinarum proſternuntur. ⁊ vndis obruuntur
Turci frequētes q̇ ex cimbis ⁊ triremibꝰ in molem deſcen
derāt: a noſtris cedunť trucidāturqꝫ Ignis etiā in claſſem
ſolutis lintribꝰ immittiť Nec turci impigri bōbardis reſpō
dent: ignes iaciūt. ſagittas īpetuoſiſſiās ex baliſtis ⁊ catha
pultis torquēt Magna vi ī obſcuro. niſi dū ignes iaculati

lucem plerūqꝫ preberent. Acriter pugnatur. ⁊ media noc
te vſqꝫ ad horā decimā diei ſequētis durans pugna: ꝓpul
ſatiſqꝫ hoſtibus victiſqꝫ dirimitur Vidiſſes toto triduo ho
ſtium cadauera littore iacentia. auro argento inſigniqꝫ ve
ſte fulgencia ⁊ cōplura mari fluctuācia que pelagi eſtus vt
natura ſolet in ſupficie ferebat. quorū ſpoliis cōplures poti
ti ſunt. ⁊ ex his non parū comodi vendicant Inſignis qui
dem hec pugna fuit morte clarorū virorū qui turcis ꝑerāt
quorꝫ interitus merorē ⁊ luctū hoſti attulit. preſertim gene
ri turci viri quidē ſtrennuiſſimi a turcoqꝫ dilecti mors ma
gno fuit merori Cuius cadauer poſt triduū mari ebulientē
in molis littus deuectū reperitur: eiuſqꝫ ſpoliis quidam ex
noſtris potitur Perfuge qui poſt ꝑeliū ad noſtros defece
runt. edocent exercitū magnam claſſem accepiſſe. turcoſqꝫ
ea in pugna duo milia quingēti cecidiſſe. ex eoqꝫ baſſam in
gentē merorē cōcepiſſe. qui tres dies intra papiliones: fre
quencia cōmilitonū ꝓhibita ſe cōtinuit: ⁊ ſtragē turco cele
rius nūciat. eo quoqꝫ magis mens eiꝰ roditur: ꝙ poſt tan
tam ruinā turri illatā arce potiri nō potuerit. ⁊ ꝙ tantam
in eius oppugnacōe ignominiā acceperit. exiſtimās turcē=
ſem numeroſum exercitū inualidū eſſe. qui turrim diruptā
expugnare nō valuerit Cum aūt turci ſpem turris expug=
nande ꝑdidiſſent: conatū. ſtudiū. induſtriā omneſqꝫ vires
ad ciuitatē omni ex parte oppugnandā ꝯuertunt. ⁊ licet ad
menia iudeorū ac italie ſtacōis animū potiſſime ꝯuertant:
nō ceſſant tamē circūquaqꝫ muros verberare ac demoliri.
Hoſtis ceptum opus cōtinuat. aſſiduoqꝫ conatu aggredi
tur propoſitū cōficere Excogitant itaqꝫ turci vrbē ingenio
occulto propinquare. foſſas laborinthi ꝓſimiles effodiunt.
quas lignis arborum ramuſculis cōtextis edificāt terraqꝫ
operiūt. vt latēter ad foſſas vrbis accedāt Propugnacula

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

quoqꝫ multis in locis cratibus de viminibus cōtextis edifi
cant. ex quibus aſſiduo ſagittant: colubrinis quoqꝫ ac ſer-
pentinis noſtros deturbāt. fatigāt. Penſitāt quoqꝫ eis cō
ducere ⁊ aliquam partē foſſe que menibꝰ adiacet opplere:
Opera itaqꝫ ab hoſte adhibita. lapides cōgerere nō ceſſāt
⁊ occulto in foſſam iaciūt Operis aſſiduitate pars foſſe op
pletur: antemurali quoqꝫ equatur. ex quo ⁊ muroꝝ ruina
in dorſi formā redacta facillimus cōſcēſus in menia efficit.

Vicesimūquintum capl'm

recellentiſſimus princeps noſter rhodioꝝ magiſter his
cōſpectis diuino quodā ingenio agēdis incūbēs. nil preter
mittere decreuit quod ſaluti vrbis cōducere videat: Ma
turitate ac ſolita modeſtia vtens militibꝰ ad cōcionē vocatis
conatus ⁊ diſcrimina grauiter ac prudēter explicat Adhe-
rebat enī lateri nobiliſſimꝰ eiꝰ frater excellēs miles Antoniꝰ
daubuſſon dn̄s de mōtelio ad vicecomitē: vir quidē ꝯſilio ⁊
armis clarus qui paulo ante ex gallijs robuſtis comitatus
viris in orientē. ſancti ſepulchri viſitādi grā cupiēs ſūmope
re tā glorioſo certamini intereſſe trāſfretarat Is enī a fra
tre patrū decreto ob fidei integritatē. agendorū experienci
am artiſqꝫ militaris diſciplinā. cōmilitonū dux ⁊ vrbis ca-
pitaneꝰ deſignatꝰ. magnanimi ⁊ prudētis capitanei munia
obijcit ⁊ rerū ſūme cōſulit. Aderāt nō pauci equites ihero
ſolimorū. p̄cellētes baiuliui priores ſenatorij ordinis p̄cep-
tores ⁊ fratres nobilibus familijs in occidētali plaga nati.
Affuerunt negociatores prudencia pollētes ac rhodij ciues
greci quoqꝫ ingenij p̄diti. qui vnanimi conſenſu de tutāda
vrbe conſultant Excellit ꝑfecto plurimoꝝ cuiuſqꝫ generis
aſtanciū ꝓbitas: generoſitas virtꝰ ac magnanimitas: quo
rum ſentencijs diſcuſſis. principis noſtri ſolercia quod opti
mū diiudicatū eſt elegit: Noſtri vero cuiuſdā experti ſuaſu

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

machinam verſatilem quod tribuccū vocant ingencia ſaxa in municiones ⁊ hoſtium foſſas torquens erigere ſtatuūt Edificatur q̄ꝑ celeriter machina periti viri ſentencia: nautarumqꝫ ⁊ architectoꝝ opera. Que vbi erecta eſt. vir perit⁹ grauia ſaxa in hoſtes iacit multoſqꝫ conterit. munimēta diruit: dāpnaqꝫ intulit nō paruipēda Capl̄m. xxiij.

Excogitatum quoqꝫ eſt eam partē foſſe que lapidibus a turcis oppleta erat euacuare. Sed cum id palam effici non poſſet. cuniculo in pomerio effoſſo exitum ſub lapidib⁹ noſtri habent. ⁊ clam lapides in vrbem cōportant Senciunt profecto turci qui foſſe ꝓpinqui erant: lapidū congeriē minui. ⁊ aſcenſus opportunitatē adimi: niſi q̄ꝑtocius quod cupiūt efficiant Atroci em̄ murorum ruina cōſpecta: ſtatuūt municionib⁹ inniti que impetū machinaꝝ ſuſtineant Murorum igitur lapſui munimenta ⁊ repara noſtri obiciunt: que in hunc facta ſunt modum Murus craſſitudinis palmorum duorum in pomerio ex oppoſito meniam ducitur. paliqꝫ ex robuſtiſſimo ligno terre infigūtur. ramuſcul̄ frutibus quoqꝫ intermixtis intus ponitur: aſſiduoqꝫ attritu infuſa aqua firmatur denſaturqꝫ Prouident inſup ingeniis hoſtes in ipſo congreſſu ꝓpellere ⁊ ꝓpulſare Ignes itaqꝫ artificioſos parant variis modis reconditos cadis pice ſulphure combuſtibiliqꝫ materia repletis. ac ſacculis laminis ferreis puluereqꝫ machinaꝝ refectis. que ingenia exicio hoſti futura ſint Ingens preterea cylindroꝝ copia affertur que in hoſtes ruant. eoſqꝫ ꝓterant. Varia quoqꝫ ꝓpugnaculorum forma edit̄. que turcis impedimento. noſtris ſint adiumento Delectabant cōſpicientes viroꝝ ingenia. qui remedia excogitāt. ac plaudebāt Vicesimūquartū capl̄m

Deducitur georgius ꝓditor. forti comitatus caterua ad cuſtodiam data Cōſultus de his q̄ tuicioni futura ſint.

remiſſius tardiuſqꝫ reſpōdet: nec de ſe experimentum ab eo expectatum prebet quēadmodū pollicitus erat. Sperabat quippe vir iniquus ⁊ callidus videns muroꝝ iacturā ⁊ facilem aſcenſum ꝑ ruinam ciuitatem in hoſtiū poteſtatem futuram. Quedā tamen protulit vt eius aſtuciam occultaret Suadet machinā parari que in machinas hoſtis iaciat: qđ vt factum eſt turcus machine ictus ex aduerſo dirigit. murumqꝫ nō parū ledit Dum hec agerētur epiſtole ex caſtris in vrbem ſagittis dirigūtur: que georgium inſimulāt Nec georgiꝰ licet vrbis diſcrimen videret. verbis ꝓcacibus ſe abſtinet Que vt ad noticiaꝫ deueniunt: vehemens ſuſpicio in eum oritur Quibus ex cauſis vinculis ⁊ carcerē arcetur. deputanturqꝫ qui virū examinent. ⁊ cauſas defectionis ꝑquirant Examinatus cōtradictorijs ac cōiecturis ſufficientibꝰ conuictis torquetur In tormento ⁊ extra rogatus vltro fatetur iuſſu turcoꝝ tyranni ad rhodios defeciſſe vt vrbem ſi poſſet proderet. quēadmodū plura oppida ꝓdidit Sin minus rhodi perſiniſtre verſaretur. cūcta diligēcius acutiuſqꝫ ꝑquireret ⁊ ſpecularet̄ Mores quoqꝫ ſtatus ⁊ cōdicōnes incolaꝝ ⁊ religiōis intelligeret. ac demū ſi claſſis nō vinceret ad turcū reuerteret̄. educturus q̄ ad vrbis expugnacōeꝫ cōduceret Proponebat nāqꝫ turcus hāc vrbē in ſuā dicioneꝫ redigere Quod vt cōficeret multis pollicitacōibus ac pluribus donis allectus georgiꝰ extitit. Crimine cōuictus ſupplicio capitis dāpnatur: ⁊ in ꝓpatulo ſpectante ppl̄o fune furce religato georgiꝰ ſuffocat̄ Ut animā exalauit populus cū plauſu ad priuatas ſtaciones reuertit̄. letus ⁊ gaudens de nece ꝓditoris xp̄iane religionis: q̇ tot aīas ꝑdere voluit. ⁊ ad iugulacōeꝫ ⁊ fidei orthodoxe abnegacōem. tot p̄claros viros caſtiſſimaſqꝫ matronas ſacraſqꝫ virgīes ⁊ plebē xp̄ianam ꝑdere ſtuduit Luit tādē penas ſceleri debitas vir ꝑdꝰ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Vigilās ⁊ ſemꝑ aliquid cogitās turcēſis claſſis p̄fectus
baſſa. alteras litteras in vrbē iacere ſtudet que grecos
indigenas ⁊ ciues latinos ad dedicionem hortant. vita ⁊ ſu
pellectili ſalua ꝓmiſſa. multaq̄ꝫ immunitatē pollicetur So
lum vrbis dicionē expoſtulat ⁊ interitū militum ac ꝑniciem
religionis iheroſolimoꝝ affectat Si ſecus reb⁹ ſuis cōſulāt
ad vnū oēs interituros affirmat Putauit vir nephari⁹ po-
pulum inſidū inuenire. ⁊ qui metu terreret vel muneribuſ
alliceret. Sed reperit orthodoxe fidei plebē deuotā. ac ordi
ni iheroſolimorū fidā cōſilioqꝫ ⁊ armis mutua equitū ⁊ la
tinoꝝ noſtroꝝ conuerſacōe expertā Ea igit in uanū tēptante
alio vtitur cōſilio. Mittit ad eccleſiā beate marie virginis
belemonitre greculū qui dudū ad turcos defecerat. qui vi
giles alloquēs ait Baſſam oratorē ad principē noſtrū velle
deſtinare. dūmodo tutus aditus pateat Reſpōdetur vt illic
ad ripā foſſe nunciū mittat: aderitqꝫ in boluardo qui noīe
magiſtri reſpōdeat Affuit poſtridie baſſe orator qui noſtriſ
prius ſalutatis ait. prefectū claſſis ſe nō parū imo vehemen
ter admirari ꝙ tā potēti principi reſiſtere audeam⁹: q̄ duo
imperia. tot regna. tot vrbes. tot ꝓuincias: totqꝫ potētat⁹
ſubiugauit Quare ſuadet vt noſtre vrbi ⁊ agris indulgea
mus. nec patiamur tā crudele facin⁹ ꝑpetrari: nec vrbē diri
pi. ⁊ ad iugulacionē viros ⁊ mulieres ad raptū ⁊ ignomi
niam duci Bellū an par preſtiterit dicam⁹ Pollicetur quip
pe breui forma ⁊ cōpendio pacem ſi libuerit ſe preſtituꝝ. ⁊
nos poſſeſſores vrbis ⁊ agrorū ꝑmanſuros Aliter minas
addens ꝓmittit prope diem ciuitatē in ſuā poteſtatē trāſitu
ram direpcioniqꝫ p̄biturā. ⁊ omne gen⁹ crudelitatis execu
turum Qui principis noſtri vice aderat edoctus reſpōdet.
Nō poſſum⁹ ſatis nō admirari. vos qui cū claſſe ⁊ impetu
q̄ſis machinis caſtrorūqꝫ copia vrbē noſtrā circūdatis nos

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

ad pacem hortari. cū id a militanciū officio alienū videatur Uerū figmēto agere videamini: vt animos temptetis. Sciatis nec pollicitaciōnes nec munera veſtra nos mouere. aut ad aliquid indecens conficiendū allicere. Nec ꝑfecto mine veſtre nos terrent. Sumus eñ vnanimes: nec diſcrimen ē inter latinū ⁊ grecum Chriſtū eñ colimus vna fide ⁊ firma mente: pro quo pugnare parati ſumus. ⁊ mortē pocius appetere ꝙ̄ mahumeto cōiungi: ſicut fateſtant ꝓmiſſa ⁊ mine quibus nos mouere conamini Cum veſtra claſſis domeſticos lares reuiſerit. ſi oratores de pace tractaturos mittetis de re conſultabimus Cum armati ⁊ exercitu precincti eſtis officiū bellācium pficite. ⁊ nobis deo ꝓpicio conſtāti animo reſpōdebimus Cognoſcetis quoqꝫ nō cum aſiaticis ⁊ effeminatis viris cōtendere: ſed cū catholicis fortiſſimis manū conſerere Quo dicto turci vultu demiſſo extemplo diſcedūt

Uiceſimūſextum capꝉm

um turcis maiori conatu, ingenio. arteqꝫ reſiſtit: ipſorum inſania incenditur Pudet quippe eos tantū exercitum non preualere: ⁊ ſui tyranni formidoloſam potenciā. a rhodiis contempni Furibundi itaqꝫ machinis mortariis ſagittis cathapultis. dies nocteſqꝫ vrbem laceſſunt. infeſtāt deterrent. expeririqꝫ ſatagunt ſi Rhodioꝝ animi facinora obire preclara audeant. quēadmodum preclara ⁊ magnifica verba ꝓferunt. Secundū igitur alterū preliū ad turrim molis nicolai commiſſum diebus ſeptem ⁊ triginta exactis vires in vrbis menia augent: faciemqꝫ ciuitatis deturpāt. Noua quidem vrbs craſſiſſimo muro cincta turribus in celum erectis ornata: antemurali quoqꝫ ⁊ ꝓpugnaculis aptiſſimis munita: trium miliū quingentoꝝ ſpericorum ſaxorum frequentiſſimis ictibus laceratur. deturpatur: demolitur Eamqꝫ ruinā plereqꝫ domus ciuiū ⁊ magiſtratus pa

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

lacia pornata ac magnifica quacũꝗ: ita vt ꝑoris vrbis fa
cies penitus ꝑdita videretur: ac tamꝗ̄ gigantei cadaueris
ſarcina ꝓſtrata iaceret Attoniti ſũt plurimoꝝ animi: ſ; prin
ceps vir quidē magna ſapiēcia generoſitate atq; magnani
mitate preclaris ac magnificis comitatꝰ equitibꝰ. pugnato
rumq; globo fortiſſimo ſtipatꝰ. ſpem in deũ immortalē ac
filium eiꝰ dñm noſtrũ ihm̄ xp̄m. eiuſq; genitricē: precurſo
remq; ſanctũ iohannē baptiſtā dirigens: cunctoꝝ mentes
ſolidat Nec defuerũt magnanimi baiuliui. priores. ꝑcepto
res. ac fratres ſacri ordinis iheroſolimitani. pariter nego
ciatores indigeneq; ⁊ greci: qui ꝓ fide orthodoxa fortiter
pugnare nō formidāt Nō deterrebat ꝓfecto animos muro
rum formidāda ruina. nō metũ incuciebat facilis hoſtiũ aſ
cenſus: nō machinaꝝ impetuoſiſſimi iactꝰ mētes ꝑturbant
Autumāt turci paruo momēto vrbē ſubigere Putāt noſtri
ſpe ⁊ fide pleni: mahumetanā gentem facile ꝓpulſatum iri

Vicesimũ ſeptimum capl̄m

Hinc turci in aurora ⁊ ſolis occaſu ad ripā foſſaꝝ fiſtul
⁊ tympanis turcēſibꝰ ſolitũ cantũ edunt. exultantq; de fu
tura victoria Noſtri i pomerio tubaꝝ clāgore iubilāt Prin
ceps noſter preclariſſimꝰ ingenti acumine ꝑditꝰ prope diem
hoſtilē inuaſionē futurā cōiectat. Maturo igit̄ ꝯſilio ꝑſidia
meniũ inſtituit Diſq; preſtātes viros ꝑficit. ſubſidia quoq;
nō negligit: quibꝰ ⁊ electiſſimos ſui ordinis cuiuſuis nacio
nis baiuliuos ⁊ equites preeſſe voluit: qui ꝑſto caſu vrgēte
adeſſe debeāt Ipſe vero partes ſubſidij nō recuſat Quin
immo aſſiduo labori non parcēs in pomerio meniũ lapſoꝝ
reſidet: illic ſompnũ q̄nis nō diuturnũ ſumit. enitat verſat
Magiſtri veſtigia ſtrennuiſſimꝰ quiſq; ſequitur: nec primi
nec mediocres nec infimi onus recuſāt Turci vero i caſtris
preconis voce ꝓmulgāt: vrbis ſuppellectilē in direpcionem

tranſituram: impuberem etatem ſub iugum vt fidem abne
get mittendam. Pronectos vero ⁊ adoleſcentes ad vnum
iugulādos. ⁊ qui viui capti eſſent palis quos ad id exequē
dū milia octo parauerant cruciandos: ciuitatis dicione tur
corum tyranno reſeruata His diuulgatis ꝓperant turci ci
uitatem aggredi. priuſq̄ id moliātur mahumetum ſuo mo
re inuocant. corpus lauant purgantq; Sacculos ad rapi-
nam parant. funiculos ad captiuos religandos zonis con-
nectunt Pridie q̄ pugna iniretur totaq; nocte diei cōtinue
ac diluculo quod mane quo pugnatū eſt preceſſit. octo ma
chine muris obiecte ſaxa ingencia aſſidue torquent Quod
locō ꝓpugnaculorum adhibitu; erat diruunt Vigiles quo
q; ac cuſtodes ⁊ menium preſidis partim occidunt. vt mu
ris quiſq̄ ſuperſtare vix poſſet. niſi ſummo aſtu occultaret
⁊ ſcalas ad ſignum campane paululum deſcenderet ⁊ de-
mum conſcenderet Nec tempus datum eſt: propugnacula
denuo inſtaurandi. cum bombardarū ictus frequenciores
eſſent: ita vt tā paruo tempore trecenta vel circiter ſaxa iac
ta ſint

Vicesimūoctauum capłm

Turci vero iactu machinarū peracto: ad ſignum iactus
mortarij quod pridem eo ī loco conſtituerāt confertiſſi
mi magno impetu q̄ celeriter quinto kalendas auguſti rui
nam orto ſole conſcendunt Erat namq; facilis vt diximus
eis aſcenſus: immo facilior q̄ noſtris per ſcalas Superio-
ra quoq; murorū loca occupant: trucidato quod illic erat
preſidio. quod primū tanto impetui reſiſtere nequiuit ante
q̄ ſubſidia noſtra ſcalas cōſcenderent: ⁊ illic hoſtilia ſigna
ſtatuunt Idem quoq; faciunt ad turrim italie. cuius verti
cem oppūgnant Clamor vndiq; oritur. manus quoq; vi-
riliter conſeritur: magnaq; vi pugnatur. Noſtri quoq; a
dextro ſiniſtroq; cornu fortiter hoſti reſiſtunt Vbi affuerūt

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

glorioſe dimicantes miles preſtantiſſimus dominus de mō
telio capitane⁹ armis pollens. baiuliui quoqꝫ ⁊ equites ihe
roſolimorum. ac negociatores: non paucıqꝫ indigene ⁊ cu
iuſuis nacionis ſtrennui: quorum quidam inter confertiſſi
mos hoſtes acriter dimicantes cecidere. alij multis vulne-
ribus acceptis vitaꝫ ſeruauere Scalis quoqꝫ que quatuor
erant quibus in vicum iudeorum deſcendebatur: vna iuſſu
principis noſtri perfracta qua turci deſcendere ceperant ex
templo conſcenſis clariſſimus magiſter ⁊ princeps noſter
petrus daubuſſon preclara comitatus coborte magno for
tiqꝫ animo hoſti ſe obijcit. ſcalamqꝫ conſcendit Hoſtē quo
qꝫ viriliter oppugnat propulſat: quoſdamqꝫ trucidat Nec
aliter ipſe ſuiqꝫ cōmilitones quibus comitatus erat pro fide
catholica ⁊ re publica chriſtianoꝝ pugnauere. q̄ olim glo
rioſi machabei pro cultu diuino ⁊ hebreoꝝ libertate prelia
ti ſunt Nec haud ſecus q̄ pleriqꝫ romani principes pro tu
tanda patria dimicauere: qui ob ſeruatā rem publicam pa
tres patrie meruerunt appellari. Hos em̄ precellētiſſimos
viros imitatus princeps ⁊ magiſter noſter: diſcrimina nō
formidans: vulneribus quinqꝫ in corpore exceptis: quorū
vnum letale cenſebatur. niſi medicorum cura remedium at
tuliſſet. rhodiorum rem publicam tutatus eſt. ſeruauit. re
ſtituit Ob quod preclaruꝫ quidem facinus pater patrie op
timo iure appellandus eſt

Uiceſimūnonū capl̄m

urci em̄ perpulchre armati duo milia quingenti ſuꝑ mu
ros erant confertiſſimi. noſtros ſecum manus cōſeren
tes armorūm vi ꝓpellere nitebātur. Primoꝝ tamen virtus
invicta ꝑſiſtens diuino preſidio ſufulta nequaq̄ loco ceſſit.
Seq̄batur quoqꝫ turcos q̇ muris potiti erāt. ingēs turcoꝝ
multitudo q̄ totū campū adiacētem. ruinā: vallū ⁊ foſſam

erpleuerat. vt terra vir cōſpici poſſet Affirmant pfuge qua
draginta mili[illegible]rū inuaſioni adeſſe Pugnatū eſt dua-
bus horis ābigua fortuna. modo ad noſtros modo ad tur
cos victoria inclināte. Tandem diuina clemēcia principis ⁊
nrōꝝ virtutē fauente. turci funduntur. ꝓpulſātur cedunt. tan
toqꝫ impetu ⁊ celeritate terga vertunt. vt ſibi ipſis necem ⁊
vulnera afferrent Spectaculo nobis fuit quod a noſtris in
terpugnandū geſtum eſt conſpicere. Ex turcis quippe qui
noſtros fortiter laceſſebāt ſup muros ſtantes trecenti. a no
ſtris in vicum iudeorū precipites trahuntur ⁊ impellūtur.
Erat namqꝫ muri altitudo ad intra fere pedū viginti. Hi
omnes ad vnum trucidati ſunt. ⁊ cadauera vulneribus de
formia paſſim iacēcia intra vrbem viſa ſūt Cum turci pedē
referrent ⁊ ad caſtra tenderent. noſtri eos cōſecuti ſunt. ⁊
cōplures intra municiones occiderunt. quorū ſpoliis ac in
ſigni tyranni verillo auro argētoqꝫ ornato quod tante vic
torie monumento extitit potiti. magno cum plauſu vrbem
per murorū ruinam intrant Cecidere ea in pugna turci tria
milia quingenti: quoꝝ cadauera intra vrbem ſuper menia
foſſa municionibuſqꝫ hoſtiū ⁊ mari reperta ſunt. ⁊ poſtmo
dum ad luem vitandā que paſſim deformia ⁊ lacera iace-
bant cōbuſta Interiere ꝓut perfuge diuulgarunt. qui cum
exercitus a baſſa recenſeretur aderant. ex turcis obſidionis
tempore nouem milia. vulneratiqꝫ ſunt milia quindecim.
magniſqꝫ incomoditatibus exercitum affectum affirmant.

Triceſimum capitulū.

Fama ſatis cōſtans eſt ⁊ palam a perfugis vulgat tur-
cos viſionis miraculo exterritos tanta trepidacōe loco ceſ-
ſiſſe ac pedem retuliſſe Aiunt enī cum verilla domini noſtri
iheſu xp̄i ac virginis marie ac ſancti iohannis baptiſte reli
gioniſqꝫ iheroſolimoꝝ in conflictu iuſſu principis erecta ſūt

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

crucem auream in aere ſplendidiſſimã hoſtes vidiſſe: & ppa
ruiſſe inſup candidiſſimã virginẽ clyp[illegible] haſtam geſtantẽ
ac hominẽ vili veſte obſitũ ſplendidiſſimo comitatu ſtipatũ
preſidio adeſſe Que viſio terrorez eis incuſſit: vt nullo pac
to pgredi auſi ſint. Fatendũ quoqz eſt: hanc victoriã celo
demiſſam eſſe Quō tam parua militũ noſtroꝝ copia hoſti
potẽtiſſimo iam muris potito reſiſtere potuiſſet. niſi diuinũ
preſidiũ affuiſſet. Quō tam parua tẽporis morula: tãta ho
ſtium manus cecidiſſet. niſi angelus dei victoriã attuliſſet ⁊
inimicos trucidaſſet Erãt enĩ tot occiſoꝝ cadauera ⁊ ita p
pulchre ordinata: vt nō horarũ ſed dierũ opus eſſe videret
⁊ id pocius diuinitus q̃ humanitus cōtigiſſe putetur Quis
hoſtem menia poſſidentẽ. iamqz victoria laſciuientẽ ⁊ exul-
tantẽ terruit Deus clemẽtiſſimus. Quis hoſtẽ ne ſcalis deſ
cenderet anteq̃ ſubſidia cōſcenderẽt phibuit. Deus fortiſſi
mus Quis coꝝ mentes obcecauit vt poſt primã pugnã nō
aggrediũtur noſtros: ⁊ multis vulnerib⁹ oppreſſos ⁊ defa
tigatos oppugnẽt Deus clemẽtiſſimus Quis tam potentẽ
hoſtem qui tot ⁊ tanta regna ſubiugauit phibuit. ne hunc
iheroſolimorũ principatum: mediocrem quidem ac ceteroꝝ
compacōe tenuem: poſt cōſtantinopolitane vrbis excidium
ſue dicionis faceret Deus ſapientiſſimus. Agamus igitur
gracias de tanto beneficio ei. qui nos ab impiorũ manibus
preſeruauit Triceſimũprimũ caplm

urci enĩ ſpe potiunde vrbis perdita: queqz crudelitatis
genera exercere pponebant. ſed nephando optatu fru
ſtrati tamq̃ pecudes trucidãtur. propulſãtur vincuntur Ex
templo pugna commiſſa ad primũ lapidem caſtra ⁊ papili
ones turci collocant. machinas ad littus maris deuehunt.
⁊ nauigijs onerant. Vulneratos ⁊ quos ex lycia traiece-
rant. multos dies vſqz ad eorum diſceſſum in turchiam cũ

omni ſupellectili reuehunt Hortos vineas preſidia ſi que ĩ
tacta illeſaqꝫ r[illegible]rant vaſtant depopulantur incendūt
ingenti pecudis multitudine abacta Dum hec turci molirē
tur ⁊ diſceſſū pararent. apparuere ſubſidiarie naues quas
precellentiſſimus ſicilie rex ferdinādus. fidei catholice deuo
tiſſimus rhodijs mittēbat Que ad auram poſt meridiem:
turcis conſpicientibus cum rhodiorum plauſu ⁊ gracijs al
tiſſimo datis portum intrare non formidāt Hoſtis machi
nas quas ad hoc parauerat in eis dirigit. Iactu machina
rum vna detrimentum malo excipit. altera incolumis eua
ſit Anchoris ante aditum portus naues ſubnixe. vi tormen
torum ⁊ maris eſtu feruente paulum ab abditu diſcedunt
Heſpero adueniente ⁊ procella ingruente. nauis que leſa
fuerat portum intrat. altera vela ventis dare compellitur.
Poſtridie huius diei cum ea nauis portum ſubire niteretur
vente deficiente: dum placidum redditur mare. nec longi⁹
a claſſe turcenſi diſtaret: triremes turcorum viginti. exerci-
tu ⁊ rhodijs conſpicientibus nauim aggrediuntur ⁊ oppu
gnant Qui naui deuehuntur viriliter ſe tutātur Horis ve
ro tribus nauali prelio machinaꝝ iactu pugnatum eſt Tan
dem noſtri victores euaſere. in qua pugna triremium ꝑfec-
tus occiditur Hac quoqꝫ incomoditate accepta ad ſuos ho
ſtis reuertitur: ⁊ nauis ſubſidiaria poſtero die portum ple
nis velis intrare non formidat Tricesimūſecūdū capitulum

Etulerunt profecto he naues nuncium quod rhodios
non parua affecit leticia. Pontificie quippe littere rec-
tātur que rhodioꝝ animos paterna monicōe ſolidāt. Sub
ſidia quoqꝫ nauiū parata pādūt q̄ ꝓpe diē ventura erāt. pre
terea grandem expedicionē parari nūciāt q̄ nedū rhodios
obſidione liberare. verum etiā inimicaꝫ claſſem expugnare

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

ac proſternere poſſit Rhodij leto accepto nūcio clemētiſſi
mum romanū pontificē. Uirtum qu[illegible]ris laudib⁹ tol
lunt. laudant. predicant. deoq3 ꝓ eius felici ſtatu humiles
preces fundunt Hic quoq3 rumor ad turcos tranſit: q̄ per
territi ceptum diſceſſum accelerant. Exactis igitur nouem
⁊ octoginta diebus rhodioꝝ littore claſſis ſoluens. phiſcū
nauigare ꝓperat. illic milites ⁊ ſupellectilem exonerat Ubi
dies vndecim morata. ad domeſticos lares cum clade ⁊ ig
nominia reuertitur Qui obſidionis pericula expertus eſt.
⁊ res publico functus officio cognouit: ad laudem dei. chri
ſtiane religionis exaltacionem: ⁊ rhodioꝝ gloriam. rerum
geſtarum cōmentarium edidit Pro quo laudetur deus tri
nus ⁊ vnus. eius genitrix maria ⁊ patronus iohānes bap
tiſta. per infinita ſeculorum ſecula Amen

Finit deſcriptio obſidionis vrbis rhodie. per venerabi
lem virū iohannē ſnel artis impreſſorie magiſtrum in otto
nia impreſſa Sub anno dm̄ 1482.

ACAD. LUGD. BAT. BIBL.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°

Restaurering
V. B. 1. – 1982

skan 506826 p. 6
506827 sidste side

foto A. 6854
foto 154788

Det kgl. Bibl. Bogb.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 39 4°